

Dr. sc. Hrvoje Jurić

V. R. Potter i bioetika u jugoistočnoj Europi

Usprkos još uvijek postojećim tendencijama sužavanja pojma bioetike na (bio)medicinsku ili čak kliničku bioetiku, jasno je da bioetika danas objedinjuje rasprave o mnogo širem spektru pitanja, od biomedicinskih do globalno-ekoloških. Širenje predmetnog područja bioetike rezultat je uvida o isprepletenosti problema s kojima se u tehno-znanstvenom dobu suočava čovjek, i onih problema koji se tiču i drugih živih bića, te prirode u cjelini. Uvid o problemskoj isprepletenosti (i isprepletenosti samih odnosa unutar svijeta živoga) doveo je do umrežavanja različitih znanosti, djelatnosti i ne-znanstvenih pogleda, što poznajemo pod imenom multi-, inter- i trans-disciplinarnosti, te pluriperspektivizma. No, bioetika se ne bi smjela zadovoljiti pukim mehaničkim okupljanjem različitih disciplinarnih i svjetonazorskih pogleda, nego bi trebala težiti zbiljskoj integraciji, izradi jedinstvene platforme za raspravu o etičkim problemima vezanima uz život u svim njegovim oblicima, stupnjevima, fazama i pojavnostima. Razvijanje ovih početnih premisa zadaća je integrativne bioetike. U izvršenju te zadaće neizbježno je osvrnuti se na djelo Van Rensselaera Pottera, budući da se njegova ideja bioetike i razvoj njegove bioetičke misli uvelike podudara s onim što bioetika općenito znači, te s njezinim povijesnim mijenama: od trenutka kad je skovao izraz "bioetika", preko utemeljenja tzv. mostovne bioetike, do njezina sadržajnog preformuliranja i proširivanja u tzv. globalnoj bioetici. Namjera ovog izlaganja je da pokaže na koji način koncept integrativne bioetike pronalazi poticaj i uporište u Potterovu djelu, osobito u kontekstu razvijanja projekta bioetičke suradnje u području jugoistočne Europe.

Dr. sc. Hrvoje Jurić

Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska